

فرشاد افتخار، مؤسس و مدیر دبیرستان افتخار:

توسعه پایدار آموزشی بدون بهره‌مندی از مدیران خلاق و رویکردهای نوآورانه میسر نیست

آموزش، زمانی می‌تواند به توسعه پایدار و تربیت نسلی توانمند منجر شود که در کنار دانش‌آموز و معلم، به کیفیت مدیریت، مهارت‌آموزی، استفاده هوشمندانه از فناوری و شناسایی استعدادها و مدیریتی نیز توجه شود. عبور از شیوه‌های سنتی آموزش و حرکت به سمت تربیت مدیران خلاق، کارآمد و دلسوز، از جمله رویکردهایی است که می‌تواند مسیر آینده آموزش را متحول کند.

به گزارش شبکه خبری مدیران نابغه، فرشاد افتخار، با اشاره به تجربه خود در حوزه آموزش دبیرستان و سابقه فعالیت در آموزشگاه، درباره مهم‌ترین چالش‌های آموزش، ضرورت تحول در مدیریت آموزشی، ویژگی‌های نسل جدید دانش‌آموزان و نقش مدیران توانمند در آینده جامعه به بیان دیدگاه‌های خود پرداخت.

وی تأکید کرد، با بهره‌گیری از ظرفیت‌های نوین آموزشی و تقویت مهارت‌های مدیران و معلمان، می‌توان زمینه رشد و شکوفایی استعدادها و نسل جدید را فراهم کرد.

او همچنین نقش آموزش هدفمند و مدیریت اثربخش را در ساختن آینده‌ای روشن‌تر برای دانش‌آموزان و جامعه، بسیار مهم و تعیین‌کننده دانست.

آموزش؛ فراتر از انتقال دانش

افتخار، آموزش را صرفاً انتقال مطالب درسی نمی‌داند و معتقد است نگاه به آموزش باید گسترده‌تر از گذشته باشد. از دیدگاه او، آموزش را می‌توان یک صنعت دانست؛ همان‌گونه که ورزش در سال‌های گذشته از حالت آماتور فاصله گرفت و با ایجاد ساختار، امکانات، تجهیزات و برنامه‌ریزی حرفه‌ای، به سمت فعالیت سازمان‌یافته حرکت کرد.

او توضیح داد، در آموزش نیز باید مجموعه‌ای از امکانات، نیروی انسانی توانمند و مدیریت مناسب در کنار یکدیگر قرار گیرند. در چنین ساختاری، دانش‌آموز محور اصلی فرایند آموزشی است و مدیر، معلم و سایر عوامل آموزشی باید شرایطی را فراهم کنند که دانش‌آموز بتواند از آموزش مناسب و باکیفیت برخوردار شود.

از نگاه وی، اگر دانش‌آموز در یک محیط آموزشی مناسب قرار گیرد، معلم توانمند داشته باشد و مدیریت مجموعه نیز بتواند ارتباط مؤثری با او برقرار کند، کیفیت کلی سیستم آموزشی افزایش خواهد یافت.

تربیت مدیر؛ حلقه مهم تحول آموزشی

این مدیر آموزشی در ادامه، تربیت مدیران توانمند را یکی از مهم‌ترین نیازهای نظام آموزشی عنوان کرد. به اعتقاد او، پیش از آنکه درباره الگوهای آموزشی کشورهای مختلف صحبت شود، باید زیرساخت مدیریت را تقویت کرد.

وی برای توضیح این دیدگاه به ورزش اشاره کرد و گفت در ورزش حرفه‌ای، صرفاً نتیجه کوتاه‌مدت مورد توجه نیست، بلکه شناسایی استعدادها و ایجاد زیرساخت نیز اهمیت دارد. به همین ترتیب، در حوزه آموزش باید از سال‌های نخست تحصیل، استعدادها و مدیریتی دانش‌آموزان شناسایی و برای پرورش آنها برنامه‌ریزی شود.

افتخار، معتقد است جامعه تنها به پزشک و مهندس نیاز ندارد و مدیریت نیز یکی از نیازهای اساسی هر جامعه است. با این حال، در فرهنگ عمومی معمولاً کمتر به دانش‌آموزان توصیه می‌شود که مسیر مدیریت را به‌عنوان یک تخصص جدی دنبال کنند. او بر این باور است که باید این نگاه اصلاح شود و دانش‌آموزان از سنین پایین با مفهوم مدیریت و اهمیت آن در جامعه آشنا شوند.

مدیر خوب، پایه یک سیستم موفق

افتخار، مدیریت را یکی از عوامل تعیین‌کننده در موفقیت هر مجموعه می‌داند و تأکید دارد، مدیر باید علاوه بر دانش، توانایی ارتباط با افراد و شناخت شرایط آنان را داشته باشد.

به گفته او، مدیر آموزشی باید بتواند با دانش‌آموز ارتباط برقرار کند، از ظرفیت مشاوران بهره بگیرد و از ایده‌ها و توانمندی‌های افراد مختلف برای ارتقای مجموعه استفاده کند. چنین مدیری باید با شرایط نسل جدید نیز آشنا باشد و بداند که دانش‌آموز امروز با دانش‌آموز چند دهه قبل تفاوت‌های جدی دارد.

وی افزود، برای تربیت مدیران آینده، تنها آموزش نظری کافی نیست و دانش‌آموزان باید مدیریت را در عمل تجربه کنند. از دیدگاه او، می‌توان

دانش‌آموزان مستعد را در موقعیت‌هایی قرار داد که مسئولیت هدایت و مدیریت گروهی از همسالان خود را بر عهده بگیرند تا توانایی تصمیم‌گیری، ارتباط و مدیریت آنان در شرایط واقعی سنجیده شود.

نسل جدید و ضرورت تغییر روش‌های آموزشی

افتخار، با اشاره به تغییر شرایط زندگی و رشد فناوری، بر ضرورت بازنگری در شیوه‌های آموزشی تأکید کرد. به اعتقاد او، نسل جدید با اینترنت، فضای مجازی، رایانه و ابزارهای نوین ارتباطی آشنایی بیشتری دارد و نمی‌توان با همان روش‌هایی که چند دهه قبل استفاده می‌شد، تمام نیازهای آموزشی امروز را پاسخ داد.

وی استفاده از فناوری و هوش مصنوعی را فرصتی برای ارتقای آموزش دانست، اما در عین حال تأکید کرد، فناوری به‌تنهایی نمی‌تواند مشکلات نظام آموزشی را حل کند. از نگاه او، زمانی می‌توان از ابزارهای جدید نتیجه گرفت که کیفیت دانش‌آموز، معلم و امکانات آموزشی نیز هم‌زمان ارتقا پیدا کند.

او خاطرنشان کرد، کارگاه‌ها، آزمایشگاه‌ها و امکانات آموزشی در کنار نیروی انسانی توانمند می‌توانند به رشد کیفیت آموزش کمک کنند و در نهایت زمینه تربیت مدیرانی خلاق، کارآمد و دلسوز را فراهم آورند.

معلمی، تنها به دانش محدود نمی‌شود

این مدیر آموزشی درباره نقش معلم نیز بر اهمیت تجربه تأکید کرد و توضیح داد، تدریس صرفاً به داشتن دانش تخصصی محدود نمی‌شود.

از دیدگاه او، بخشی از توانایی یک معلم به دانش و بخش مهم دیگری به تجربه کاری مربوط است. بنابراین، معلمی که سال‌ها در فضای آموزشی فعالیت کرده است، باید در کنار دانش تخصصی، تجربه خود را نیز برای ارتباط بهتر با دانش‌آموز و انتقال مؤثر مطالب به کار بگیرد.

افتخار، همچنین معتقد است معلمان باید با ابزارها و فناوری‌های جدید آشنا شوند و روش‌های آموزشی خود را متناسب با شرایط نسل جدید به‌روزرسانی کنند.

تربیت روحی و جسمی دانش‌آموز در کنار آموزش علمی

افتخار، آموزش را تنها در چارچوب کتاب‌های درسی نمی‌بیند و بر ضرورت توجه به ابعاد مختلف شخصیت دانش‌آموز تأکید دارد.

او بر این باور است، تربیت و پرورش یک دانش‌آموز موفق، صرفاً به آموزش‌های علمی محدود نمی‌شود، بلکه توجه هم‌زمان به سلامت روحی و جسمی او نیز ضرورتی اساسی دارد. از دیدگاه وی، نقش مشاور نباید تنها به زمان بروز مشکلات جدی در دانش‌آموز محدود شود؛ بلکه مشاور باید از

ابتدای مسیر آموزشی و تربیتی، در کنار دانش‌آموز حضور داشته باشد و متناسب با نیازهای او، در فرآیند رشد و شکوفایی استعدادهایش نقش‌آفرینی کند.

به اعتقاد او، نگاه به مشاوره باید از یک اقدام صرفاً واکنشی فاصله بگیرد و به بخشی از فرآیند تربیتی و آموزشی تبدیل شود.

مهارت‌های ساده، بخشی از تربیت دانش‌آموز

یکی دیگر از موضوعاتی که افتخار بر آن تأکید دارد، توجه به مهارت‌های ساده‌ای است که ممکن است در نگاه نخست، کم‌اهمیت به نظر برسند، اما در شکل‌گیری شخصیت دانش‌آموز نقش دارند.

او به موضوع خوش‌خطی و نظم اشاره کرد و معتقد است مهارت‌هایی مانند توجه به خط و مرتب بودن نیز باید مورد توجه قرار گیرند. از نگاه وی، پرداختن به چنین جزئیاتی می‌تواند بخشی از فرآیند تربیتی باشد و نباید آموزش را صرفاً به انتقال محتوای درسی محدود کرد.

تجربه مدیران گذشته و تربیت مدیران آینده

افتخار در ادامه بر استفاده از تجربه مدیرانی که سال‌ها در سطوح مختلف فعالیت کرده‌اند تأکید کرد. به اعتقاد او، مدیران باتجربه سرمایه‌ای از دانش عملی و تجربه هستند و باید فرصت انتقال این تجربه‌ها به نسل جدید فراهم شود.

وی بر ضرورت گفت‌وگو با مدیران در سطوح مختلف، استفاده از ایده‌های آنان و همراه کردن نیروهای باتجربه با فرآیند تحول آموزشی تأکید کرد. از نگاه او، ترکیب تجربه مدیران سابقه با انرژی و توان نسل جدید می‌تواند زمینه ایجاد یک سیستم آموزشی کارآمدتر را فراهم کند.

دانش‌آموزان، سرمایه آینده جامعه

افتخار در جمع‌بندی دیدگاه‌های خود، دانش‌آموزان را از ارکان اصلی آینده جامعه دانست و بر ضرورت توجه جدی به تربیت آنان تأکید کرد.

او معتقد است دانش‌آموزان امروز در آینده مسئولیت‌های مختلف جامعه را بر عهده خواهند گرفت؛ بنابراین باید علاوه بر دانش، شیوه درست کار کردن، نظم، مهارت‌های ارتباطی، مسئولیت‌پذیری و توانایی مدیریت را نیز بیاموزند.

از نگاه وی، اگر هدف، ساختن آینده‌ای بهتر است، این فرآیند باید از سال‌های مدرسه آغاز شود. شناسایی دانش‌آموزان مستعد، فراهم کردن فرصت تجربه مدیریت، تقویت کیفیت معلمان و امکانات، استفاده صحیح از فناوری و بهره‌گیری از تجربه مدیران می‌تواند به شکل‌گیری نسلی توانمندتر کمک کند.

افتخار در نهایت بر این باور است که مدیریت کارآمد، خلاق و دلسوز می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی بر یک مجموعه داشته باشد و تربیت مدیران توانمند از سال‌های مدرسه، یکی از مسیرهای مهم برای تقویت آینده جامعه خواهد بود.